

danju hoče predlagati zakon, da se odpravi okrajni zastopi. Mi smo že pisali o tem ter povedali, da se Nemcem ne gre toliko za zastope, kakor za okrajne šolske svete. Dolžnost naših slovenskih deželnih poslancev je, da se za razgovor o tej stvari v deželnem zboru dobro pripravijo in branijo slovensko stališče. Naši štajerski Nemci želijo odpravo okrajnih zastopov, na Češkem pa hočejo Nemci ustanoviti nove okraje ter njih zastopom dati več oblasti!

V Gradcu se je ustanovila nova stranka, ki bo zastopala težnje nemškega srednjega stana, to se pravi trgovcev in obrtnikov. To naj bo kmetom v izpodbudo, da branijo v vseh zastopih odločne svojo kmetijske koristi in se ne dajo, posebno trgovcem in obrtnikom po mestih ter trgih, voditi za nos. Ti skrbijo za svoje žepe, in kmet naj skrbi tudi za svoje. Ako pa »Štajerc« drugače govori, potem se vam laže!

Wolf je zmagal. Vsenemški poslanec dr. Šalk je spisal knjigo proti znanemu razgrajču v državnem zboru Wolfu, kjer pripoveduje, zakaj odreka čast svojemu prejšnjemu prijatelju. Wolf je tožil dr. Šalka in porotniki v Mostu na Češkem, kjer se je obravnavala vršila, so spoznali dr. Šalka krivim. Dr. Šalk je obsojen na 800 K globe ali 16 dni zapora. Wolf pa si vsled tega na ugledu v človeški družbi vendar ne bode mnogo pridobil.

Slovani in Nemci v Avstriji. Število Nemcev v Avstriji je po zadnji ljudski štetvi 9.170.939, t. j. 36 odstotkov prebivalstva, Slovanov pa 15.494.285, t. j. 60 odstotkov prebivalstva. Lahov, Romunov in Mažarov je 967.581, t. j. 3-7 odstotkov. Število Nemcev je padlo za en odstotek, število Slovanov se je zvišalo od 60,2 na 60,5 odstotkov. V čeških deželah Nemci izgubivajo, na jugu pridobivajo. Na Koroskem se je število Nemcev povzdignilo od 71,5 na 74,8 odstotkov. Tudi na Štajerskem smo šli nazaj. Mnogo so krive na našem nazadovanju tudi sole po Spodnjem Štajerskem. Slovenske sole se s cepljenjem v mnogoštevilne vaske sole slabijo, nemški pouk v šolah se vedno bolj razširja in za nemške sole med nami pošteno skrbijo Nemci in nemškutarji. Slovenci pa se za šolstvo premalo brigajo. Naši učitelji — po svoji načini — gledajo le na Kranjsko in podpirajo kranjske Dimnike in Jelence, za nazadovanje slovenskega šolstva pa se ne zmenijo. Bil bi nujno potreben nekak narodni šolski svet, ki bi uravnaval našo spodnjestajersko šolsko politiko. Toda to bi bilo pozitivno delo in ne napadanje, za take reči pa še pri nas sedaj ni smisla! In mi vsled tega nazadujemo in propadamo. Če pa kdo na kaj opominja, je rogovilež in razgrajč!

Razne politične novice. V Avstriji se je ustanovila zveza proti dvoboju ter si izvolila predsednika grofa Thuna. To je vse premalo. Naj se dvobojevalci, tudi oficirji, ostro kaznujejo, pa bo. Za to pa ni treba »zveze«, ampak še ostrejšega zakona proti dvoboju. — Poslanec Kern je v državni zbornici očital predsedniku porotnega sodišča v Velsu povodom neke tiskovne pravde, da je postopal pristransko. Dobro, da se je začelo tudi na te ljudi in na enake pravde paziti. — Slovanski deželni poslanci iz Šlezije so obelodanili izjavo, v kateri pozdravljajo spravo med Nemci in Čehi na Češkem ter ugovarjajo sklepu nemških šlezskih poslancev, ki pravijo, da se za Šlezijo ne smejo uveljaviti ista načela kakor na Češkem. V Šleziji vladajo namreč Nemci. Tudi vodstvo štajerske nemško-nacionalne stranke se je izjavilo na shodu zaupnikov dne 7. decem. enako kakor šlezki poslanci. A naši slovenski deželni poslanci se za to nič ne zmenijo. Se kralj Matjaž pošlje včas iz dupline, v kateri spava, svojega vojaka med svet na ogled, zakaj bi tudi naši poslanci včas malo ne pogledali, kaj se med svetom godi? — Nemški cesar je podaril

avstrijskemu ministru grofu Goluhovskemu svojo sliko kot izraz hvaležnosti, da se je obnovila trozveza. Torej trozveza hasni res le Nemcem! — V bližnji bodočnosti bo imenovanih baje 20 novih članov gospodske zbornice. Ali bo tudi kateri Jugoslovian? Na to še jugoslovanski državni poslanci ne znajo odgovoriti! —

Dopisi.

Sv. Jurij v Slov. gor. (Pretrsljiva smrt.) Ti si kriva, da se je od sobote jutro in te dneve sem tukaj toliko solz prelilo. Vsekako si dosti prerano v sosedski naši ukazala nastopiti pot v dolgo večnost, občeznani, miroljubni, spoštovani in še komaj 42 let stari Calki, soprogi gostilničarja Jožefa Cafa. Čeravno je sirotica dolgo časa hiralala in se z želodcem tožila, ki nobene hrane ni prenašal, vendar še zdaj nihče ni mislil na smrt. Kakor vedno, je vrla gospodinja še prehodila dva dni pred smrtjo vse hiše in hleve, ali drugi dan, bilo je to dne 5. decembra, shujšalo se ji je naglo njeno stanje.

Sprejela je pri polni zavednosti svete zakramente, ali vleči se nikakor ni hotela ter se najraje postavljala na noge. Ko pa so začele biti prve ure od sobote, položiti je morala vendar svojo že pretrudno glavo in proti štirom, ko v zvoniku so zvonovi se zglasili, je nehala celo na mirnem dihati — umrla je.

Zapustila je čvetero že precej odraslih, troje še šolo obiskujočih otrok in jedno še komaj 4 leta staro hčerkico. To majhno detece, ki se je vedno in najraje držalo bolne mamike in ki je hotelo držati tudi mrtvaško svečico, se je bilo priporočilo očetu prav ginljivo s temi-li besedami: Naj ne sovraži se mi Vikico in povprek naj imajo radi se otroci.

Pogreb je imela na praznik preč. spočetja D. M. prav sijajen. V celi župniji menda ne bode najti hiše, ki bi pri tem pogrebu ne bila zastopana. Na domu so jej zapele pevkinje slovo, na pokopališču pa moški zbor tudi »Blagor mu«.

Prelepi krasni venec, ki je kinčal rakev, poklonila je obitelj Pavalečova.

Ko smo začeli se pomikati iz mirodvora in pokojni še enkrat vsi poželeli večni mir, začela se je pa polniti cerkev zaradi veseleje slovesnosti. Dekletom Marijine družbe delile so se od preč. gg. misijonarjev oskrbljene svetinje.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. (Za-spanost.) Vsaka številka »Slov. Gosp.« ali »Našega Doma« nam prinaša vesti iz različnih krajev slovenskega Štajerja in še iz Koroskega, med katerimi je največ takih, ki nam poročajo o probujanju in narodnem gibanju slovenskih mladeničev in deklet. Prav vesel bi bil, ako bi mogel tudi iz naše fare kaj takega poročati, pa to ne gre, zlasti ker je večina fantov, katerih imamo tu precejšnje število, še popolnoma narodno nezavedna. Nič pravih časnikov, nič bralnega društva, in tudi skromno malo družbe sv. Mohorja. Ni čuda torej, da narodnost peša, ošabno pa se šopiri in nepopisljivo množi ptujski list. Ta je po svojih agentih ujel že večino njih v svoje gnjusobne kremplje in njim vliva svoje strupene nazore v srce. Mnogo upliva na naše mladeniče tudi, ker hodijo na železnico delat in se navzamejo tam samih strupenih nazorov. Toda proti nevarnim uplivom se mora sezidati mogočen jez. Vdramite se torej bolj, fantje, ustanovite kako društvo, sebi na korist, drugim v spodbudo, dopisujte kake novosti v »Slov. Gospodar« ali v »Naš Dom«. Pripravljajte se, da kadar nastopite Vi kot samostojni gospodarji, da boste potem kot vrli narodni možje prav nastopali pri različnih volitvah in drugih političnih stvareh, da ne boste nazadnjaki, ampak krščanski naprednjaki v vsakem oziru.

Iz Sevnice. (Občiske volitve.) Ne bo dolgo, ko se bodo vršile pri nas občinske volitve. Koga bomo volili? Čudno vprašanje, kaj ne? Može moramo voliti, to se ve, da ženskih zdaj še ne bomo, dasi so že tudi nekatere, ki bi menda rade to čast dosegle. Vse je mogoče danes na svetu! Ali če bi ženske prišle kedaj v občinski odbor, takrat bi pač trebalo že takoj zjutraj po zajutru sklicati sejo, ker pri nas po navadi trpi celo, tudi poldrugo uro, predno se odbor snide. Sliši se, da se nahaja v trgu neka oseba, ki prigovarja možem, da starih odbornikov ne več voliti, posebno kmečkih ne, ker ti so bojda za nič. Toda to ni res in tudi dotični osebi ne dela »nesposobnost« kmečkih odbornikov nobenih skrbi, ampak...

No, bodisi že tako ali tako, toda na to glejte možje, da se izvolijo res možje, ne pa takšni, katere vsaka sapa zamaja, ki se jim pravi — ne vem kako, da jih ne bi razžalil? Nadalje nam v odboru tudi prav nič ni treba nemškutarjev. Ti imajo itak veliko drugih skrbi, na pr. če morajo iti pastorja poslušat, kadar predava svojo nemško vero. H koncu kličemo: Katoliški narodnjaki smo, volimo torej tudi take može, da bomo lahko rekli, katoliško narodni odbor imamo. Na svidenje na dan volitve dne 18. t. m.!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz pošte. Poštnim asistentom so imenovani gg. Ferdinand Plausteiner za Maribor, Emil Predika za Zidanmost, Pavel Marčič za Maribor, Karol Pšeničnik in Jaroslav Novotny za Zidanmost, Bogomir Gmeiner za Celje, Ksist Hrovatin za Ptuj. Poštni asistent Ernest Löschnig je prestavljen iz Mürzzuschlaga v Maribor.

Zaročil se je v Cmureku gosp. Ferdo Tičar, c. kr. davčni pristav z gospico Marico Seličovo. Čestitamo!

Iz šole. V brežiškem okraju so na novo nastavljeni kot prov. učitelji ozir. učiteljice sledeči gg. gđc.: Sotlar Martin v Kapelah, Svetka Lapajne, Windischer Marija, Jankovič Peter in Potočnik Ludovik v Dobovi; Hočev var Maks na Bizeljskem; Schiffrer Emil v Sromljah; Mazi Olga in Jamšek Viktor v Artičah. G. Majcen Martin je premeščen od Sv. Duha v Ločah v Rajhenburg.

Zavarovanje zasebnih uradnikov za starost in onemoglost in nedeljski počitek v odvetniških in notarskih pisarnah. Ti vprašani je državni poslanec vitez pl. Berks zopet sprožil. Vsled prošnje društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je prve dni t. m. opozoril načelnika socijalno političnega odseka dr. Grossa, da je že preteklo poldrugo leto, kar se je predložil načrt postavi zavarovanju zasebnih uradnikov; rekel mu je, da nikakor ne gre, da bi tako važna stvar v odseku zaspala, to tembolje, ker je v širših krogih ubudila upanje na ugodno rešitev. Nadalje se je tudi po poslancu Žičkarju predložil socijalno političnemu odseku predlog zaradi uvedanja nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Vprašal je toraj načelnika socijalno političnega odseka, če je isti voljen potrebno ukreniti, da bodo te dve zadevi kmalu rešeni. Načelnik tega odseka dr. Gross izgovarjal se je sicer na poročevalca dr. Forta, pa neopravičeno. Dr. Fort namreč pravi, da bode v prvi zadevi poročal, kakor hitro mu bodejo razmere v zbornice to dopuščale in da je vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost itak tudi točka v čeških spravnih predlogih. Glede nedeljskega počitka je pa poročilo izgotovljeno, ter tudi že na dnevnem redu in se bode o njem razpravljalo, kakor hitro mine sedanji kritični položaj v zbornici.

Pri tatvini zasačena. V soboto dopoldne je bila zasačena v trgovini g. Pichlerja

v Mariboru kmetica Alojzija Kmetič iz Sv. Marjete na Drav. polju, ko je hotela ukrasti svileni robec.

Državni proračun in Sp. Štajersko. V članku zadnjega «Slovenskega Gospodarja»: «državni proračun za l. 1903 in Spodnji Štajer» se je pri točki 6. vrinila pomota. Tam se bere: «stroški za uravnavo Sotle so proračunjeni na 1.400.000 kron itd.» To je napaka. Resnica je ta-le: «Stroški za uravnavo Save (pri iztoku Sotle v Savo) so proračunjeni na 1.400.000 kron». Preden se bo mogla vravnati struga Sotle, je treba poravnati strugo Save, da bo po savski strugi mogla lažje odtekat voda. Koliko bodo znasali stroški za popravilo Sotle, še ni proračunjeno. Za to popravilo se bo morala narediti posebna postava v štajerskem deželnem zboru.

Napadla sta dva, baje znana, potepuha mariborskega hišnega posestnika Franca Viher, ko se je isti vračal iz Poberž doma. Vrgla sta ga na tla ter ga tako pretepla, da je vsled dobljenih udarcev več dni ležal.

Pretepači. V noči na nedeljo so kričali fantje v tržaski ulici v Mariboru. Ker policaja, ki jih je opominjal naj mirujejo, niso ubogali, je isti aretiral glavna razgrajča, delavca Ferd. Pisk iz Trbovelj in Franca Kopača, delavca iz Šikarc, ki pa sta se branila iti z njim. Pisk je začel celo biti policaja po glavi, da je bil primoran rabiti svojo sabljo in je dobil Pisk tako veliko rano na nogi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Kopača, ki se je tudi surovo obnašal proti policaju in je bil okoli sebe, so pa izročili okrožni sodniji.

Za prekmurske Slovence je darovala velorodna gospa Roza Spindler-jeva v Brežicah blizu 50 kg slov. knjig lepe vsebine, za koji velikodušni dar nji na tem mestu izrekam v imenu naših sosedov najtoplejšo zahvalo! Posnemanja vredno! — Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru.

Iz Slovenjega Gradca. Dne 3. t. m. je bil pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču znani posilinemec Leopold Hofer iz Št. Ilje vsled tožbe gosp. Jakoba Vrečkota obsojen po § 496 kaz. zak. radi tega, ker je imenoval Slovence »Windische Hunde« na 20 K globe oziroma na dva dni zavora ter pokritjem pravnih stroškov.

Advokaturu v Ptuj namesto dr. Ambroschitz, ki se preseli v Ljubljano, namerava baje odpreti dr. Plachky, koncipist finančne prokurature v Ljubljani.

V Marenbergu je umrl dacar g. Ludovik Vesjak, sin gospoda nadučitelja v Remšniku.

Svoj hlev je hotel užgati Simon Zakelšek v Gornji Pristovi. Bil je za veliko svoto zavarovan ter si je brzkone hotel na ta način zavarovalnino prigoljufati. Zakelšek je že zaprt.

Priplavljeno truplo. Blizu Spuhlje je našel 30. m. m. na dravskem otoku posestnik Andrej Mlaker priplavljeno truplo, ki je 180 cm dolgo in močne postave. Leva noga je obuta s čevljem, iz česar se sklepa, da je truplo moško. Od glave in trupla je samo okostnik. Roke in del prs manjka. Samo na nogah je še bilo nekoliko mesa. Truplo že leži v vodi, kakor je soditi po gnjilobi, kaka dva meseca. Znamenja, da bi bil dotični umorjen, se nahajajo, ker je glava čez desno oko preklana ter se nahajajo nad levim očesom črne pege. Truplo so prenesli v mrtvašnico občine Rogoznica. Čegavo je truplo se še dozda ni moglo dognati.

Hranilno knjižico je ukradel Franc Štruc iz Karčovine pri Ptuj. Denar je zapravil v veseli družbi. Zdaj pa premišluje svoj greh v zaporu.

Blazen mož umoril svojo ženo. Posestnik Anton Grobelsek v Pilšanju je že pred letom dni zblaznel. Sodnija ga je dala pod kuratel in zapovedala, da se odda v deželno blaznico. Tega ukaza pa niso izvedli, čeravno so zdravniki svarili in izrekli, da je umobolni jako nevaren za svoje ljudi. —

Kako opravičeno je bilo njih svarjenje, se je pokazalo dne 4. t. m. Grobelsek je ubil svojo ženo s sekiro. Majhni otroci so gledali, kako je oče ubil mater.

Trpinčenje živali. V soboto sta peljala Jakob Vogrinec in Alojzij Drofenik, hlapca na grajščini Frauenhof pri Gornji Sv. Kungoti, voz sena z dvema voloma. Čeravno sta bili živini že popolnoma onemogli, vendar sta neusmiljeneža bila po njih in jih priganjala tako, da je jeden vol onemogel na tla padel. Zavoljo tega ju je policaj zapisal in se bosta morala zagovarjati pri sodniji.

Tat. Jožef Simonič, rojen l. 1878. v Polancih, pristojen v Pacinje, okraj Ptuj je ukradel pri Strassgangu pri Gradcu Valentinu Kardovodu 230 kron in srebrno žepno uro ter je zginil. Ta teden so ga prijeli v Mariboru ter vtaknili v luknjo. Denar in uro so našli pri njem.

Nove poštne zveze. Poštni pot v Vidmu, ki je dozda vsak teden samo štirikrat raznašal pošto v krajih Zdole in Pleterje, bode od 16. t. m. naprej imenovana kraja vsak dan obhodil. — Pri poštnem in brzojavnem uradu Sv. Jurij ob juž. žel. se nastavi od 16. t. m. poštni pot, ki bode obhodil vsak teden trikrat kraje Botričenca, Gornjo Kameno, Spod. Kameno, Brezje — Slom, Gornji Vrh, Spod. Vrh, Groblno, Stopce, Bezovje, Pezenca, Podgrad, Vrbno, Hrušovec, Kladje, Podgorje, Novavas in Črnelica. Sv. Primož bode imel na teden šestkrat poštno zvezo s Sv. Jurjem. Poštni nabiralniki se bodo nastavili v krajih Gornjo Kameno, Brezje pri Slomu, Stopce, Bezovje, Vrbno, Hrušovec, Kladje, Podgorje, Novavas in Črnelica.

Celjske novice. Občni zbor celjskega «Sokola» se vrši v soboto 13. t. m. ob 8. zvečer v čitalnici. Občni zbor bode sklepal tudi o spremembi pravil. — Slovenci v Celju so otvorili lastno drsališče, ki je last «Dijaške kuhinje». Z ozirom na blag namen, za kojega se uporabi ta denar, je upati, da se bodo Celjani ravnali po reku: Svoji k svojim! — Žepni tatovi so kradli pri sejmu dne 1. decembra. Marijo Plavčak iz Rogateca je policija prijela. Pri nji so našli 57 K denarja, več denarnic in dva zlata prstana.

Celjske porotne obravnave. V sredo, 3. dec., so obsodili porotniki Franca Bogovič iz Dolenje vasi na tri leta težke ječe, ker je zažgal domačo hišo. — Isti dan sta bila obsojena cigana Luka Müller in Bogoljub Seeger zavoljo ropu vsak na 10 let težke ječe. Napadla sta Franca Drazbaherja dne 17. sept. t. l. ob polu 12. uri po noči ter mu vzela denar v znesku 7 K 10 vin., dva ovitka duhana s pipo in steklenico zdravila.

V Galiciji pri Celju je umrl dne 28. nov. t. l. Franjo Krajnc vulgo Cigonšek. Bil je obče spoštovan in vrl narodnjak. Pred leti so hoteli nemčurji ustanoviti šulferajnsko solo, pa on je napel vse sile, da zabrani to in je obljubil sam za šolo isto svoto, ki bi jo mislil šulferajn dati. S tem je zabranil, da se ni v Galiciji šulferajn vgnjezdil. Ko se je pred časom ustanovilo »Bralno društvo«, dal je z veseljem prostor v svoji hiši za društvo. Bil je tudi mnogo let občinski odbornik. Če je kdo potreboval kak svet, pri njem ga je dobil. Bil je bolj resnega značaja; praznih šal ni maral. Za časa svoje bolezni bil je vdan v voljo božjo, kakor zmiraj. Želel si je, da bi še enkrat govoril s svojim edinim sinom, ki je letos odšel k vojakom v Maribor. Pa Bog ga je poprej poklical k sebi in sinu je podal roko v mrzlo njegovo desnico. Bog daj njegovi rodbini preboleti britki udarec; njemu pa sveti večna luč v rajskih višavah!

Šola v Gotovljah. Dvorazredna ljudska šola v Gotovljah razširila se je z dnem 1. decembra t. l. v trirazrednico in se je s podukom takoj pričelo. Nastavljena je supletinja gđe. Moos iz Ljubljane. Tretje učiteljsko mestu v III. plačilnem razredu razpisano pa je do dne 25. decembra t. l.

Prošnje je pošiljati krajn. šolskemu svetu v Gotovljah, pošta Zalec.

V Zetalah pri Rogatecu je nastavljen na trirazredni šoli od 1. novembra 1902 gospod Josip Korban, izprašan kandidat ljubljanskega učiteljskega, kot proviz. učitelj.

Iz Feuerwehr — požarna bramba. Nekdanji »fajerber« v Št. Petru v Savinjski dolini se je prelevil v požarno brambo ter si izvolil svojim načelnikom gosp. Vinkota Ušen. Upamo, da se bodo tam kmalu spremenile razmere v narodnostnem oziru.

Zajci so se letos vsled nastopivše zime in lakote lotili povsod ne le zelja, nego tudi — mladega drevja. Kmet se ga bo obranil komaj s puško.

V Sevnici ob Savi bodo, kakor je čitati tudi v dopisu iz Sevnice, občinske volitve za vse tri razrede dne 18. t. m.

Slovenskega obrtnega inštruktorja dobijo na Kranjskem menda že drugo leto. Naši poslanci bi naj storili korake, da se temu inštruktorju izroči tudi Spodnji Štajer in slovensko Koroško.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg ovsa 13 K 90 v, koruze 15 K — v, ajde 18 K 40 v, fižola 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 60 v, rži 7 K 5 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 7 K 15 v, ovsa 6 K 95 v, fižola 14 K.

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 24 do 36 v, hrušek 20 do 36 v, orehov 40—48 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 58 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

Marijanišče v Mariboru ima v nedeljo, dne 14. t. mes. slovesno sv. mašo na čast brezmadežnemu spočetju Device Marije ob 5. uri zjutraj v stolni cerkvi.

Sv. Jožef pri Mariboru. Dobro vam je znano, predragi častilci sv. Jožefa, kako rad in obilno povrača ta mogočni varuh sv. Družine vse, kar se njemu v čast stori. — Dvojna komisija je spoznala in določila, da se mora zvonik misijonske cerkve sv. Jožefa pri Mariboru podreti, ker močno visi na cerkev in je tudi cerkev v nevarnosti, da se poruši. Misijonarji sami nimajo ničesar in torej ne morejo nikakor tega dela izvršiti; zato so ustanovili družbo za zidanje novega zvonika, za podaljšanje cerkve in za nove zvonove. V to družbo se sprejme vsak kot ud, kdor podeli na leto 1 K, — kot dobrotnik, kdor daruje na leto 10 K in kot ustanovnik, kdor plača enkrat za vselej 100 K. — Za vse žive in rajne ude se opravi sv. maša vsako prvo nedeljo v mesecu in ob dveh praznikih sv. Jožefa, ter se moli za nje pri vsakih večernicah. — Obračamo se torej z iskreno prošnjo do preč. duhovščine in do vseh dobrotljivih vernikov, naj bi za tako potrebno delo pošiljali svoje darove z naslovom: »Misijonska hiša sv. Jožefa pri Mariboru.« Francišek Kitak, superijor, Vinko Krivec, Francišek Birk, Francišek Doberšek, misijonarji.

Cecilija, cerkvena pesmarica. Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala v drugem izpremenjenem natisu II. del cerkvene Cecilije.

Duhovniške vesti. Č. g. Fr. Hlastec, provizor pri Sv. Mariji v Zagorju, je dobil župnijo istotam. — Župnija Črnegora pri Ptuj je dobil č. g. Matevž Tertinek, dosedaj župnik v Pernicah.

Nagloma umrl je v Gradcu upokojeni duhovnik lavantinske škofije č. g. Fr. Naprudnik v starosti 78 let. Dobili so ga zjutraj mrtvega poleg postelje. Zadel ga je srčna kap!

Iz Prihove nam pišejo: V tem letu sta postavila Anton Pšeničnik p. d. Lenart, kmet na Prihovi, in Anton Juhart p. d.

Brezenik, kmet v Raskotecu, lepo kapelo blizu župne cerkve in v čast Marijinega brezmadežnega spočetja. Ravno tako sta postavila isti Bezenik in Anton Pem p. d. Tratnik, kmet v Raskotecu, lepo kapelo v čast Marijinega Srca. Obedve kapeli je okusno slikal gospod Anton Gornik od Sv. Petra pri Mariboru. Podobi je izdelala znana Marija Pušnik. Podoba Marijinega Srca je plačala Marija Berdnik. Dne 16. novembra popoldan so se pripeljali preč. g. dekan in nadžupnik konjski. Pri prihodu gospoda dekana podeli jim Roza Pučnik lep šopek cvetlic v imenu vseh belo oblečenih deklet s kratkim nagovorom. Potem so blagoslovili podobo Marijinega Srca, ki je dolgo časa stala na stranskem oltarju in katero so v procesiji nesle belo oblečena dekleta k bližnji kapeli brezmadežnega spočetja, katero so najprej blagoslovili in potem smo šli k drugi kapeli v Raskotec v procesiji ter popevali Lavretanske litanije in molili sv. rožni venec. Ko se je podoba Marijinega Srca v kapelo postavila, so gospod dekan blagoslovili kapelo in in nazadnje v krepkem govoru spodbujali ogromno število poslušalcev k zaupanju in češčenju do prebl. Device Marije. Končno so se ganljivo zahvaljevali vsem dobrotnikom, ki so na katerikoli način kaj pripomogli k tej svečanosti! Mi pa se zahvaljujemo preč. gospodu dekanu za njihov trud, da se niso vstrašili hladnega vremena in bornega pota! Marija Devica, bodi vsem plačnica!

Mili darovi za družbo vednega češčenja. Sv. Marko niže Ptuja (pomota 260 K) 360 K, Kapela pri Brežicah 8 K, Frančiška M. 2 K, Sv. Peter in Pavel na Ptuj 35 K 68 v, Vransko 18 K, Fram 20 K.

Griže pri Celju. V grižki župniji se bo praznoval sveti misijon pod vodstvom čč. gg. misijonarjev od sv. Jožefa nad Celjem od 13.—21. decembra. Bog daj obilo blagoslova!

Društvena poročila.

Rokovnjači v Mariboru. Dne 14. t. m. se bode v Narodnem domu zopet uprizorila ljudska igra s petjem «Rokovnjači». Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice se dobe od petka naprej med 2. in 3. uro popoldne v Čitalnici, v nedeljo pa bo blagajna odprta že ob 7. uri.

Družbi sv. Cirila in Metoda so mes. novembra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Nadučitelj Al. Trobej v Št. Ilju pri Velenju 10 K, kaplan o. Bern. Šalamun pri Sv. Trojici v Halozah 2 K, društvo slovenskih advok. in not. uradnikov v Celju 50 K, Fr. Košar v Žalcu zbirko 2 K, župnik Ant. Vraz pri Sv. Antonu v Slov. gor. zbirko 5 K, podružnice: ženska v Št. Juriju ob j. ž. 65 K, v Ptuj 40-10 K, darove Mohorjanov so poslali: župnik Vinc. Gršak na Vranskem 20 K, župnik Jos. Atteneder na Polzeli 8 K, kaplan Anton Strgar v Laškem trgu 3-60 K, Mohorjani na Ljubnem 10-40 K, v Negovi bl. Radgone Janez Lassbacher 1 K, Anton Repič — 10 K, Mohorjani v Hajdini pri Ptuj 1250 K z geslom: »Za slovensko deco, slovensko šolo in slovensko izobrazbo, vsaka druga, bodisi nemška ali italijanska ali kinška, je nenaravna, napačna in krivična.« — Družba je imela meseca novembra 866 K 30 v dohodkov in 898 K 79 v stroškov; neplačanega dolga za isti mesec pa je še 1256 K 28 v. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvo avtonomnih uradnikov Avstrije se je ustanovilo 7. t. m. v Žalcu. Namen društva smo že zadnjič poročali. K nji lahko pristopijo vsi tajniki avtonomnih uradov, to je občinskih okrajnih, bolniških blagajn itd. Začasnim predsednikom je izvoljen g. Ivan Kač v Žalcu, tajnikom pa g. Martin Goršek v Šoštanju. Novi udje naj se prijavijo z dopisnico gori imenovanima go-

spodoma. — Do I. občnega zbora se ne bode nič plačevalo. Društvena pravila so se že predložila v potrjenje. Ker društvo ni politično se sprejme vsak, ne oziraje se na narodnost ali politično umenje.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju. Hitro so nam dunajskim Slovencem minuli dnevi izletov po prekrasni dunajski okolici, prišla je huda zima, katera zlasti tukaj zelo pritiska. A mi Slovenci smo trdne narave, nikakor se ne ustrašimo, če se nam burja toliko nagaja, marveč zbiramo se prav v obilnem številu k našim zabavnim večerom. Kakor vsak mesec, zbrali smo se tudi dne 7. t. m. v tako ogromnem številu, da so bili prostori znane prostrane dvorane v »Resurzi« popolnoma napolnjeni. Posebno došli so nam mili bratje hrvaškega društva »Zvonimir« in »Prosvieta«, ki so nas ne samo iznenadili, marveč kar očarali se svojim fino izvežbanim tamburanjem, obljubivši nam, da nas tudi prihodnje leto hočejo razveseljati z enakim sodelovanjem. H koncu sledili so njim v zahvalo gromoviti živio-klici, ploskanja pa ni hotelo biti konec vkljub vsemu zvonenju od gospoda predsednika. Čast gospodje govorniki niso zaostali, govorilo se je razno, kakor je sploh ob taki priliki navadno. Gospodje pevci akademiki peli so izborno, tudi mešani zbor sme biti ponosen na svoje delo. Nabiralo se je tudi za družbo sv. Cirila in Metoda ter dijaški dom v Celju. Vam cenj. bralci »Slov. Gospodarja« želim v imenu društva »Zvezda« vesel božič ter srečno novo leto!

Iz drugih krajev.

Žrtev žganja. V noči mej 19. in 20. t. m. je na potu iz Hotavelj na Kranjskem proti domu v Volaki zmrznil posestnik po domače Gričar. Bil je prijatelj žganja in si ga je ravno pred odhodom prav temeljito privoščil. Domači so ga dobili še živega, a na poti proti domu jim je umrl. Mož zapušča vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Vedeževalka. Lata, tako se imenuje neka žena, živeča v Vodmatu pri Ljubljani, h kateri prihajajo prav pogosto lahkoverni ljudje, da jim iz kart prerokuje in pove marsikaj, kar bi radi izvedeli. Tako bi rad izvedel tudi zidar Novak France, kateremu je zmanjkal star petdesetak, kdo mu ga je vzel, in podal se je zaradi tega k Lati. Lata je vzela karte v roke, in veste, kaj je brala iz kart? Iz kart je namreč Lata brala, da oni, ki je Novaku ukradel petdesetak, ni bil daleč od njega. Ni-li to modro?!

Strel iz topa preko Himalaje. Za obrambo New Jorka so dobili velikanske topove. V enem topu je 298 klg. brezdimnega smodnika, neso visoko preko 9596 m. Strel iz tega topa bi nesel celo preko Himalaje (8810 m), ki je najvišja gora na svetu. Strel iz tega topa nese torej še preko one višine (9150 m), katero je doslej dosegel zrakoplovec prof. Berson.

Od mrličev zasledovan. Po tistem groznem klanju leta 1822, ko so Turki na lepem grškem otoku Keus razsajali, je bilo 80.000 Grkov pometanih v prekop med Keusom in Česme, kjer je bila turška ladja usidrana. Trupla so, kakor navadno, se potopila in ostala nekaj dni na dnu. Naenkrat pa, okoli polnoči, se zdi stražnikom, kot bi mnogo ljudi plavalo k ladji in jo obkolilo. Admiral Kapudan-paša zapove streljati na nje; pa plavalci se ne dadó ustrašiti, temveč plavajo molče vedno bližje. Kmalo se je zdanilo, kar spoznajo z grozo Turčini, da je cela ladija obdana s trupli, katere so potopili. Grozen pogled pretrese celó barbare. Vsak je videl med trupli onega, katerega je sam umoril. Slučaj je nanesel, da je truplo Keuskega škofa bilo obdano z večimi umorjenimi duhovniki, ki so priplavali k oknu kajute admiralja. Valovje, ki se je rahlo dvigalo, je vzdigalo trupla, da se je videlo, kot bi mrličji stali in pretili. Smrtni strah se polasti Kapu-

dan-pašo. V naglici zapove naj se ladja odpelje in res je dirjala kot gnana od vetra, da odide duhovom; pa groza se še poveča, ko je brazda, ki jo je ladja delala po vodi, gnala tudi množino trupel seboj in to tem hitreje, čim hitreje je ladja letela. Čez dolgo časa so ostali mrličji odzadi. Ali maščevanje je že plavalo nad glavo barbarov. Čez nekaj dni spustijo grški junaki turško ladjo v zrak. Zletela je v zrak z 21 drugimi ladjami in padajoči kosi ubili so Kapudan-pašo, ki se je hotel v čolnici rešiti.

Živali in brzojav. Potovalec Blanchon pripoveduje, da v Indiji in Južni Ameriki smatrajo opice brzojavne droge za telovadsko orodje ter se ves čas kratkočasijo in telovadijo po brzojavnih žicah. — Pred kratkim pa niso mogli med postajama Spraldnig in Burne v Sev. Ameriki voziti železniški vlaki, ker je bil brzojav pretrgan. Neki labod se je zapletel v brzojavne žice in tako so se žice dotikale in pretrgale brzojavljenje. — V Švediji pa gradijo okoli brzojavnih drogov meter visok zid in to radi medvedov, ki smatrajo brnenje v brzojavnih drogih za brnenje čebel v panju in izpodkopavajo droge, da bi dobili strd.

Moskovski čudež. Neki trgovec v Moskvi je imel udovi po svojem zadružniku izplačati 2500 rubljev. Ali trgovec se je ustavljal ter trdil, da je ta znesek izplačal že pokojniku. Udova pa mu ni verovala in trdila, da ni ničesar plačal. V tem je trgovec vzel v roko gorečo svečo, postavil se je pred podobo Matere božje, ter vzdignil desnico k slovesni prisegi. Jedva pa je izrekel: »Pri-segam Bogu Vsevedočemu, Mariji, njegovi materi in vsem svetnikom« — pa ga je v tem hipu zadela kap; desna roka mu je takorekoč olesenela. Zdaj leži na postelji nevarno bolan, a roko vedno vzdiguje gor; ne morejo mu je vpogniti. Velika množica ljudstva obdaja njegovo hišo in vse govori o božji kazni, ki je zadela krivoprisežnika.

Lev, ki ga je zob bolel. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Luis v Ameriki je bolehal za bolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgel v mesu večjo množino morfija, lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovaskimi kleščami iztrgal pokvarjen in izglo-dan kočnik. Drugi dan je imel sicer lev še malega »mačka« po morfiju, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

2. Taka, ki imajo fosforovo kislino.

V naravi je mnogo rudnin, ki imajo fosforovo kislino. Tako so n. pr. osteoliti in kopoliti živalskega vira, okamnele kosti in blato živali prejšnjih dob. Fosforiti, apatiti itd. nahajajo se kot rudnine v velikih množinah v raznih krajih sveta.

Tudi je v živalskih kosteh mnogo fosforove kisline. Ta je prišla po pokrmljenih rastlinah v živali iz zemlje ter naj se zopet zemlji vrača. Fosforova kislina pa ni v naravi kar prosta. Vezana je navadno na apno, s katerim tvori neutralno spojino. V tej zvezi z ljubljanim njenim apnom se pa ne topi v vodi. To vam je kakor kak nerazstopen kamen. Natrosimo n. pr. peska na popilni papir pa nalijmo vode po njem. Voda gre skozi, pesek ostane na papirju. Tako taki fosfati ostanejo v zemlji mrtvi tam, kamor so prišli. Korenine si sicer pomagajo proti takim v sami vodi nerazstopenimi snovmi. One spuščajo kislino, ki tudi take fosfate topi. To pa le v neposredni dotiki z njimi. Ako so taki fosfati zelo fino semljati, in pa z zemljo tako dobro pomešani, da jih povsod sesalne korenine najdejo, znajo tudi taki fosfati koristiti. Tudi na šotnih zemljah od močvirja, ki imajo mnogo sprstenine in kislín, so dobri. Ker pa je tako popolno mešanje prahu z zemljo, da bi povsod korenine do njega prišle v naravi nemogoče, torej surovi fosfati navadno niso za neposredno rabo. Ke-

mične tovarne pa te surove fosfate predelajo. One s pomočjo močnejše kisline in sicer žveplene kisline vsaj deloma razdružijo tesno zvezo apna in fosforove kisline.

Ako se več ali manj žveplene kisline na surove fosfate nalije, prevzame ta več ali manj apna spajaje se z njim. Nato preostane kiselo fosforovo kiselo apno ali pa dvojno kiselo fosforovo kiselo apno. Prvo se v zemlji, v vodi, ki ima ogljenčeve kisline prilično lahko topi, drugo se pa prav lahko celo v čisti vodi topi.

Tako predelani surovi fosfati pridejo torej v kupčijo kot superfosfati. To ime pa tudi zaslužijo, kajti v njih v razmerju mej apnom in fosforovo kislino slednja prevlada.

Če take razstopne fosfate na popilni papir denemo in vode nalivamo, ne ostane fosforova kislina na površju, temveč gre z vodo, v kateri se raztopi, skozi papir, istotako kakor bi sladkor ali kaka druga razstopna tvarina skozi šla. Isto godi se pa tudi v zemlji. Taki razstopni fosfati se torej v zemlji s pomočjo vode dobro razdelijo. Tako so koreninam bolj na razpolago.

Vendar pa niso ti razstopni fosfati toliko potepuhi kakor je n. pr. čilisoliter, ki kar brez meje naprej gre. V zemlji najdejo osnove posebno tudi apno, s katerim se zopet preme-

nijo v to, kar so prej bili, namreč neutralno fosforovo kiselo apno, v katerem pridejo zopet trije deli apna na dva dela fosforove kisline. Ta prevrat se pa po malem vrši, potem, ko je fosforova kislina uže dobro z zemljo pomešana in ko so jo rastline menda že velik del porabile. Pa tak fosfat ostane vedno v zemlji, lažje razstopen nego surovi, torej rastlinam bolj pristopen.

Superfosfatgips, katerega smo spoznali kot imenitno sredstvo za potresanje živalskega gnoja, nastane enakim potom kakor superfosfat. V tem slučaju se namreč na surovi fosfat več žveplene kisline nalije. Ta vzame sama za se ves apnenec, tvori z njim gips ali mavec in fosforova kislina pa postane popolnoma prosta.

Dvojni superfosfati s 40 in več odstotki fosforove kisline se pa dobijo, ako se na surovi fosfat mesto žveplene fosforove kisline nalije. Taki fosfati so pač tam umestni, kjer vožnina mnogo stane, kajti je pač razložek, ako 40 kg fosforove kisline dobim v 100 ali 200 kg fosfata. (Dalje sledi.)

Kathreinerjev koledar za leto 1903, ki nam je bil prijazno doposlan, je letos mičen, eleganten stenski koledar, ki ga bo vsaka prijateljica Kathreinerjeve kave rada obesila blizu svoje mizice. Na sredi ima umetniško izvršeno sliko, ki se ji utegne vsakdo všečo nasmehniti. Brhka, prijazna kmetijska deklica eviga časa Kathreinerjeve kave; prikupni vonj te pijače ji menda zbuja prijetno pričakovanje in že sedaj vesela tega užitka, se poredno smehljaje obrača na stran, kakor bi hotela reči: »Pijača pa taka!« Ta veseli vzkiik je tudi za geslo postavljen pod sliko. Kakor čujemo, daje firma Kathreiner ta lični koledar odjemnikom brezplačno razdeljevati po vseh trgovinah, kjer se prodaja njena svetovno znana Kathreiner-Kneipova sladka kava.

Loterijske številke

Gradec 6. decembra: 19, 50, 86, 78, 63.
Dunaj 6. decembra: 55, 8, 59, 40, 63.

Društvena naznanila.

Dne 14. decembra: »Čitalnice v Brežicah« veselica s petjem, gled. igro in prosto zabavo. Začetek ob polu 8. uri zvečer.
»Slov. pev. društva v Konjicah« redni občni v čitalniških prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer.

A. Schröfla podružnice

naslednik

Vit Murko

trgovina s špecerijskim blagom in deželni pridelki v Mariboru, Melling št. 24 prodaja izvrsten petrolej liter 16 kr., najboljšo moko in drugo špecerijsko blago jako po ceni. — Kupujem orehe, fižol, jajce in vse druge 3—1 deželne pridelke. 542

Naznanilo.

Ravnateljstvo in nadzorstvo posojilnice v Framu je v svoji seji dne 21. listop. 1902 sklenilo od 1. prosinca 1903 hranilne vloge po 4 1/4 % obrestovati. Rentni davek plača posojilnica sama. — Posojilnica v Framu, dne 26. listop. 1902.

3—1

Načelstvo.

Razglas dražbe.

Dne 15. decembra t. l. ob 9. uri dopoludne vrši se javna dražba popolnoma novega pohištva (kompletno za 30 spalnih sob) v Šoštanjskem gradu. 541 1—1

Županstvo Šoštanj.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znak za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša z dvema stanovanjema in vrtom v Mariboru je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Naslov v upravnistvu lista. 523 3-1

Mlin z dvema tečajema se prodaja. — K čemu spada hiša, kuhinja, gospodarsko poslopje; vrt (nekaj izabele), pašnik s sadonosnim vrtom, z drevjem od 4—12 let starim. Vse to je blizu okrajne ceste Ptuj-Ljutomer. Cena je nizka in pogoji ugodni. Več povesta ustmeno ali pismeno Franc in Terezija Salamun v Hlaponcih, pošta Juršinci pri Ptuj. 537 3—1

Veliko posestvo v župniji Sv. Jakoba v Slov. gor. se prodaja z lepim sadonosnikom, obsejanimi njivami, lepim gozdom, s travniki, pašniki in vinogradom, po zelo nizki ceni. Vse skupaj meri nad 18 oralov. — Več pove upravnistvo lista.

V najem se da.

Trgovino s krmo vred se da v najem. Vpraša se: Anton Miklozič, Poste restan. Marburg. 534 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne dru-

žbe prve vrste. — Ponudbe pod 1.798⁴ Gradec, poste restante. 235

Služba cerkv. orglarja se odda s 1. januar. 1902. Rokodelec, samskega stanu ima prednost, ker orglarska služba ne živi moža. Prošnje s prilogi naj se naravnost do 20. t. m. podpisnemu dopoljejo; boljše je, če se prosilci osebno zglasijo. — Cerkv. predstoj. Sv. Križ pri Mariboru, 1. dec. 1903. 533 3—1

Mlinarski učenec, močen, iz postene hiše, sprejme se v učenje na paromlinu Jakoba Zadravec v Središču. Oglašiti se je tam. 521 3—1

Razno.

Naznanilo. Podpisani naznanja vsem vinogradnikom, da ima zdaj in prihodnje pomlad veliko množino suho cepljenih trt oddati, namreč: Šipon rumeni (Mosler), Laški rilček (Wälschriesling), Zlahtnina (Gutedel), Silvanec, Kravljine, Beli ranfol in Rulender, cepljene večinoma na Riparjo portalis, deloma Salonsis. Vse zgoraj imenovane trte so zelo močne rasti ter zanesljivo dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena se sledeče: I. vrste komad 10 kr. 1000 komadov 100 glđ. II. vrste komad 6 kr., 1000 kom. 60 glđ. Imam še divjake vkoreninjene rip. portalis in Salonsis vitis, cena je za 1000 komadov 10 glđ. Kdor vzame sedaj na jesen cepljene trte, dobi en vinar ceneje. Kupci naj se oglase pismeno ali ustmeno pri Jožefu Kupčić, trtnarju v Juršincih pri Ptuj. 494 8-1

! Nove Pesmi !

Petero Božičnih

za solo, mešan zbor in orglje zložil Ignacij Hladnik, op. 44, cena partituri 1 K 20 vin. (Pesmi so v tem slogu kot op. 18.)

Za Marijine družbe

je priredil Hladnik 16 izbranih Marijinih pesmi iz op. 15. (Struna moja, Marija skaz življenje itd.) in stane 20 iztisov 16 5 K, eden iztis pa 1 K. — Dobe se pri skladatelju v Novomestu, Dolenjsko, in v Katoliški bukvarni ter L. Schwentnerju v Ljubljani.

Naznanilo.

Deželni odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju ameriških trt tudi v letu 1903 ustanoviti **viničarski tečaj** in sicer: 1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in 4. na deželni centralni trtni šoli v Sp. Pobrežju pri Ptuj.

Ti tečaji trajajo od 15. febr. do 1. dec. 1903.

Leta 1903. se bode sprejelo: v Mariboru 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in v Sp. Pobrežah 30 mladih sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, celo hrano in tudi 9 K mesečne plače.

Podučevanje na teh tečajih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 15. jan. 1903 dež. odb. štajerskemu.

V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. нравnostno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni; 3. odpustno spričevalo od ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati ves tečaj (od 15. febr. do 1. decem. 1903) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe, ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradec, 29. novembra 1902.

543 3—1

Od deželnega odbora štajerskega.